

HELŚIŃSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
HELSINKI FOUNDATION for HUMAN RIGHTS

00-018 Warszawa, ul. Zgoda 11
tel./fax: (48 22) 828-10-08, 828-69-96
e-mail: hfhr@hfhrpol.waw.pl
konto: PKO BP SA I O/Centrum
58 1020 1013 0000 0502 0002 9165
swift: BPKOPLPW

ZARZĄD FUNDACJI
Prezes: **Marek Antoni Nowicki**
Wiceprezes: **Danuta Przywara**
Skarbnik: **Elżbieta Czyż**
Członek Zarządu: **Zbigniew Hołda**

560...../2008/KH/AB

Warszawa, 14 lutego 2008 r.

Szanowny Pan
prof. dr hab. Zbigniew Cwiakalski
Minister Sprawiedliwości

Ministerstwo Sprawiedliwości
Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa

Wiele Szanowny Panie Ministrze,

Helsińska Fundacja Praw Człowieka pragnie wyrazić swój niepokój wobec zapowiadanego w prasie powołania 42 osób do pełnienia funkcji asesora sądowego oraz – jak rozumiemy – powierzenia im pełnienia czynności sędziowskich (Magdalena Strzebońska, *Asesor potrzebny, choć niekonstytucyjny*, Dziennik Polski z 14 lutego 2008 r.).

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z z 24 października 2007 r. (sygn. SK 7/06) stwierdził niekonstytucyjność art. 135 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.). Trybunał Konstytucyjny uznał, że pełnienie czynności sędziowskich przez asesora sądowego narusza prawo do sądu. Jednocześnie utrata mocy obowiązującej przez powyższy przepis została odroczone na okres 18 miesięcy - celem dokonania odpowiednich zmian legislacyjnych. Trybunał Konstytucyjny uznał zatem za dopuszczalne pełnienie czynności sędziowskich przez asesorów sądowych do czasu wejścia w życie nowych przepisów. W przeciwnym wypadku – ze względu na liczbę asesorów sądowych, którzy posiadali tzw. wotum sędziowskie w momencie ogłoszenia wyroku (ponad 1.600 osób) - mógłby nastąpić paraliż wymiaru sprawiedliwości.

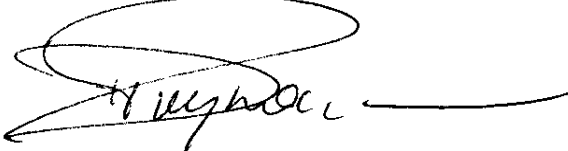
Wyrok Trybunału Konstytucyjnego oznacza jednak także, że zostało przełamane tzw. domniemanie konstytucyjności art. 135 ust. 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Od tego dnia, Minister Sprawiedliwości – związany zasadą legalizmu oraz zasadą hierarchiczności aktów prawnych - nie może podejmować działań, które powiększałyby stan naruszania Konstytucji. Fakt przełamania domniemanie konstytucyjności powinien powstrzymać Ministra Sprawiedliwości od powoływania nowych asesorów sądowych i powierzania im pełnienia czynności sędziowskich.

Nasz niepokój budzi, że kwestie związane z bieżącymi trudnościami w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości w poszczególnych sądach traktowane są na równi z zagadnieniami o znaczeniu fundamentalnym dla funkcjonowania demokratycznego państwa prawnego. Wartość jaką

jest poszanowanie nie tylko litery wyroku, ale także i intencji Trybunału Konstytucyjnego i dokonanej przez niego interpretacji Konstytucji, nie może ustępować wobec przejściowych trudności organizacyjnych.

Priorytetem dla Ministra Sprawiedliwości powinno być doprowadzenie do jak najszybszego wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, a nie podejmowanie decyzji, które podważają znaczenie i wagę orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, kosztem prawa jednostki do rozpoznawania spraw przez niezależny sąd i niezawisłego sędziego.

W imieniu Zarządu Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka,

Danuta Przywara
Prezes Zarządu

